

Regelverk for tilskudd til flom- og skredforebygging og miljøtiltak langs vassdrag (kap. 1820, post 72)

Fastsatt av Olje- og energidepartementet 15.01 2017

1 Innledning

Regelverket for tilskudd til flom- og skredforebygging og miljøtiltak langs vassdrag er fastsatt av Olje- og energidepartementet med grunnlag i bevilgningen over statsbudsjettets kap. 1820, post 72. Regelverket er utarbeidet i henhold til § 6 i Reglement for økonomistyring i staten og kap. 6 i Bestemmelser om økonomistyring i staten. Reglement for og Bestemmelser om økonomistyring i staten er overordnet dette regelverk.

Norges vassdrags- og energidirektorat, heretter benevnt som NVE, er tilskuddsforvalter for ordningen. Ordningen omfatter tiltak som det er mer hensiktsmessig å gjennomføre i privat regi enn i regi av kommunen eller staten.

2 Mål for ordningen

Tilskuddsordningen skal bidra til å redusere faren for tap av menneskeliv og store, materielle verdier ved flom og skred. Formålet med ordningen er også å bidra til tiltak for å bedre vassdragsmiljøet der det er forringet av tidligere inngrep.

3 Kriterier for måloppnåelse

Mål og resultater for tilskudd til fysiske sikringstiltak mot flom og skred skal knyttes til antall boliger og andre typer byggverk som har fått vesentlig redusert fare for skade og ødeleggelse fra flom og skred, og antall mennesker som har fått vesentlig redusert fare for skader på liv og helse.

Mål og resultater for tilskudd til miljøtiltak skal måles gjennom positive virkninger på biologisk mangfold, fiskebestander, fiske og annet friluftsliv knyttet til vassdraget, og/eller vassdragstilknyttede kulturminner og kulturlandskap.

4 Kriterier for tildeling av tilskudd

4.1 Tildelingskriterier – typer tiltak

Det kan søkes om tilskudd til følgende typer tiltak:

1. Gjennomføring av fysiske sikringstiltak for å redusere faren for skader fra flom og skred på eksisterende bebyggelse.
2. Andre typer risikoreduserende tiltak, så som overvåking og varsling, der fysisk sikring ikke har latt seg gjennomføre av praktiske eller økonomiske årsaker.
3. Planlegging og gjennomføring av miljøtiltak langs vassdrag for å bedre vassdragsmiljøet der det er vesentlig forringet ved tidligere inngrep.

4.2 Tildelingskriterier – berettigede søkere

Følgende søkergrupper kvalifiserer til å motta tilskudd under ordningen:

- Private eiere av bebyggelse, herunder borettslag og sameier, for tiltak nr. 1-2 i pkt. 4.1.

- Lag og foreninger som arbeider for bedring forhold for fisk og andre deler av vassdragsmiljøet for tiltak nr. 3 i pkt. 4.1.

4.3 Tildelingskriterier – absolutte vilkår

Som vilkår for tilskudd kreves:

- Søknader skal sendes via kommunen, og NVE legger vekt på at kommunen er positiv til søknaden. Tilskudd til private søkere er bare aktuelt når det ikke er hensiktsmessig at kommunen tar ansvaret for å gjennomføre tiltaket med tilskudd over kap. 1820, post 60.
- Tilskuddsmottaker må normalt dekke 20 pst. av kostnadene ved tiltaket. Eventuelle tilskudd fra andre myndigheter eller erstatninger for naturskader skal ikke regnes inn i egenandelen.
- Tilskuddsordningen omfatter ikke sikring mot fare knyttet til utsprenge eller utgravde byggeproper, skjæringer, fyllinger eller andre typer terrenginngrep som tiltakshaver/tomteeier har ansvar for, eller flomfare knyttet til vann, avløps- og overvannsrør og kulverter.
- Tilskuddsordningen omfatter ikke tiltak som dekkes av forsikringsordninger for naturskader og/eller erstatninger fra Statens naturskadefond.
- Tilskuddsmottaker har ansvar for at planlegging og gjennomføring av tiltaket tilfredsstillende kravene i plan- og bygningsloven og andre aktuelle lovverk når det gjelder tillatelser, krav til saksbehandling og ansvarsrett, og har også ansvaret for privatrettslige forhold knyttet til tiltaket, herunder forhold til naboer. Det kan også settes andre vilkår for tilskudd, f.eks. at tilskuddsmottakeren har ansvar for tilsyn og vedlikehold av sikringsanlegg.
- Ved miljøtiltak langs vassdrag som har stor samfunnsmessig, allmenn betydning kan tilskuddsandelen i særskilte tilfeller øke utover 80 pst.
- Det skal ikke gis tilskudd til miljøtiltak langs vassdrag når gjennomføring av tiltaket kan gis som pålegg i medhold av lov, forskrift eller som konsesjonsvilkår til en regulant eller annen tiltakshaver.
- Det skal ikke gis tilskudd til tiltak som allerede er gjennomført.
- Tilskudd utbetales normalt når tiltaket er fullført, på grunnlag av regnskap for medgåtte kostnader. Tilskuddet kan også utbetales i rater på grunnlag av utbetalingsanmodning med oversikt over medgåtte kostnader. Tilsagn om tilskudd faller bort dersom tiltaket ikke er fullført innen to år fra utgangen av det året tilsagnet er gitt, jf punkt 10.

4.4 Tildelingskriterier – vurdering av søknadene

NVE vil vurdere om tiltakene tilfredsstillende kriteriene i pkt. 4.1-4.3.

Tilskudd til sikringstiltak skal prioriteres etter risiko og nytte i forhold til kostnadene (nytte/kost), med vekt på å redusere særlig stor fare for menneskeliv.

Ved vurdering av søknader skal det i tillegg legges vekt på om søker har gjort det som må anses som rimelig for å forebygge fare for skader. Dersom dette ikke er gjort kan søknader avslås eller tilskuddsandelen reduseres. Det samme gjelder dersom flom- eller skredfaren delvis er en følge av terrenginngrep eller andre tiltak som søker eller annen part har ansvaret for.

Det gis normalt ikke tilskudd til tiltak med en kostnad mindre enn 500 000 kroner. Det kan gjøres unntak for vedlikehold, krise- og hastetiltak samt miljøtiltak for å bøte på negative virkninger av tidligere utførte inngrep.

Ved søknad om tilskudd til gjennomføring av sikringstiltak skal søker legge fram dokumentasjon fra fagkyndig som sannsynliggjør at aktuell bebyggelse er utsatt for betydelig fare fra flom eller skred og tiltakets effekt i form av redusert fare, og gi en oversikt over hvilke materielle verdier og antall mennesker som vil få økt sikkerhet, og at prosjektet ikke vil kunne realiseres uten tilskudd fra NVE.

For tilskudd til miljøtiltak gjelder følgende prioriteringskriterier:

- Positive virkninger på biotoper som er viktige for biologisk mangfold, med særlig vekt på truede og sårbare arter.
- Positive virkninger på fiskebestander og vassdragsstrekninger som er viktige for fiske og friluftsliv, og allmennhetens adgang til å nytte området.
- Positive virkninger på vassdragstilknnyttede kulturminner og kulturlandskap.

Tilskudd til miljøtiltak skal fortrinnsvis gis til tiltak som er anbefalt i forvaltningsplaner etter vannforskriften.

5 Rapportering, oppfølging og kontroll

NVE skal iverksette kontrolltiltak for å verifisere fullstendighet og innhold i opplysninger som legges til grunn for tildeling og som inngår i den etterfølgende rapporteringen.

5.1 Rapportering fra tilskuddsmottaker

Som vilkår for tildeling vil tilskuddsbrevet spesifisere rapporteringskrav som skal belyse om tilskuddets formål er oppnådd, jf. krav til måleparametere angitt i pkt. 3. Tilskuddsmottaker skal rapportere følgende informasjon:

- Tilskuddsmottaker må ved prosjektslutt oversende en rapport til NVE som redegjør for hvordan støtten er benyttet. Prosjektrapporten skal omfatte hvilke tiltak som er gjennomført og hvilke resultater som er oppnådd i samsvar med rapporteringskriterier og måleparametere som er fastsatt i tilskuddsbrevet og/eller søknaden.
- Tilskuddsmottaker må ved prosjektslutt oversende en oversikt som viser hvordan tiltaket er finansiert og som spesifiserer utgiftene ved gjennomføringen av tiltaket. Når tilskuddet overstiger 1 mill. kroner eller ved særskilt krav i tilskuddsbrevet, skal prosjektregnskapet være attestert av revisor. Eventuelle særattester kan være påkrevet ved tilskudd over 2,5 mill. kroner, jf. pkt. 5.5 Revisorattestasjon.

Frist for rapportering er innen utgangen av februar året etter at prosjektet er avsluttet. For store tilskudd og langvarige prosjekter, vil NVE vurdere om det er behov for interimrapportering og eventuelt fastsette krav om dette i tilskuddsbrevet.

5.2 Rapportering til Olje- og energidepartementet

Rapportering fra NVE til departementet følger krav fastsatt i tildelingsbrevet.

5.3 Intern kontroll hos NVE

NVE skal ha rutiner, systemer og tiltak som bidrar til å sikre korrekt:

- registrering av faste data
- søknadsbehandling, herunder dokumentasjon av kvalitative og kvantitative vurderinger av søknaden
- registrering av gitte tilsagn om tilskudd
- utbetaling av tilskudd til rett mottaker og til rett tid
- registrering i regnskapet
- behandling av dokumentasjon fra tilskuddsmottaker.

5.4 Kontroll av informasjon fra tilskuddsmottaker

Mottatt informasjon i søknad og rapporter skal kontrolleres. Med informasjon forstås opplysninger som er vesentlige for beregning av tilskuddet og beslutning om tildeling (ved søknad) og informasjon som er vesentlig for vurdering av måloppnåelse og oppfyllelse av vilkår (ved rapportering).

Kontrollens omfang bestemmes ut fra en vurdering av tilskuddets risiko og vesentlighet. Gjennomførte kontrolltiltak skal dokumenteres.

5.5 Revisorattestasjon

For tilskudd over en verdi av 1 mill. kroner skal det sendes inn revisorattestert (statsautorisert eller registrert revisor) prosjektrengskap etter avslutning av tiltaket, jf. rapporteringskrav i pkt. 5.1.

For tilskudd over en verdi av 2,5 mill. kroner vil i tillegg NVE foreta en individuell vurdering av søknaden, måleparametere og usikkerhet og eventuelt identifisere nødvendige kontrollhandlinger med krav til særattestasjon fra revisor, jf. rapporteringskrav i pkt. 5.1.

6 Kunngjøring

Tilskuddsordningen kunngjøres på NVEs hjemmesider, www.nve.no. Kunngjøringen skal hen vise til tilskuddsordningens regelverk som skal være tilgjengelig på NVE hjemmesider.

7 Søknadens innhold og form

Søknadsskjema, informasjon om søknadsprosessen med mer finnes på NVEs hjemmesider.

<https://www.nve.no/flaum-og-skred/sikring/tilskudd-og-bistand-soknadsprosess-og-saksbehandling/>

8 Tilskuddsbrev

Etter innvilget søknad vil søker motta et tilskuddsbrev med tilsagn om tilskuddsbeløp. Tilskuddsbrevet beskriver:

- formål og hva slags tiltak tilskuddet forutsettes benyttet til
- tilskuddsbeløp
- utbetalingsordning
- eventuelle vilkår for bruken av midlene og eventuell frist for mottakeren til å akseptere vilkårene

- krav til rapportering
- eventuelt krav til revisorattestasjon med revisors kontrollpunkter/særatttester
- kontrolltiltak som kan bli iverksatt, med henvisning til bevilgningsreglementet § 10 annet ledd
- mulige reaksjonsformer dersom mottaker ikke opptrer i samsvar med forutsetningene for tilskuddet
- bestemmelser om klageadgang
- frister for igangsetting og slutføring av tiltak

8.1 Generelle betingelser for tilsagnet

Tilskuddsmottaker er ansvarlig overfor NVE for at bestemmelsene i tilskuddsbrevet og de generelle vilkår overholdes, herunder at tilskuddet brukes i samsvar med det formål og forutsetninger som fremgår av tilskuddsbrevet.

9 Avslag

Tilskuddsordningen er ikke rettighetsbasert. Søker har ikke krav på tilskudd selv om alle forutsetninger for å få tilskudd er oppfylt.

Søknad om støtte kan i tillegg avslås i følgende tilfeller:

- Søknaden oppfyller ikke tildelingskriterier og/eller målet for ordningen
- Søknaden kan ikke prioriteres innenfor tilskuddsordningens økonomiske ramme
- Søknaden mangler påkrevde opplysninger
- Mottaker har ikke skriftlig innen en gitt frist akseptert eventuelle vilkår som er satt for at tilskudd skal kunne utbetales
- Tidligere tildelinger er brukt i strid med forutsetningene, herunder om søker har unnlatt å sende inn rapporter, regnskaper, eventuell revisorbekreftelse mv.
- Søker mottar betydelig driftsstøtte til tilsvarende formål gjennom andre statlige ordninger. Søker skal orienteres om vedtak om avslag med opplysninger om klageadgang, pkt. 11.

10 Bortfall og tilbakekall av tilskudd

Dersom tilskuddet ikke er utbetalt, kan tilsagnet bortfalle dersom:

- Mottaker ikke aksepterer vilkårene NVE setter for tilskuddet
- NVE blir kjent med at tilskuddsmottaker opptrer i strid med målsettingen for tilskuddsordningen

Tilsagn om tilskudd bortfaller uten nærmere varsel dersom tiltaket ikke er fullført og regnskap ikke sendt NVE innen den fastsatte fristen.

Utbetalt tilskudd kan kreves tilbakebetalt dersom:

- Det er utbetalt på grunnlag av uriktig informasjon fra søker
- Tildelingen er brukt til andre formål enn forutsatt eller bryter med vesentlige vilkår i tilsagnet

Dersom NVE har reist krav om tilbakebetaling og fristen for tilbakebetaling er gått ut, kan NVE vurdere om retningslinjer for Finansdepartementets fastsettelse av rentesats for forsinkelsesrente bør benyttes.

11 Tidsfrister og klageadgang

Søknadsfrist for søknad om tilskudd til ordinære flom- og skredforebyggings og miljøtiltak i vassdrag er satt til 1. juli hvert år. Komplette søknader må være mottatt av NVE innen søknadsfristens utløp, for samlet behandling. Eventuelt tilsagn om tilskudd gis da for påfølgende år.

Vedtaket kan påklages etter forvaltningsloven kapittel 6. Klagefrist er tre uker fra tidspunkt for underretning om vedtak, jf. forvaltningsloven § 29.

12 Evaluering

Frekvens og omfang på evaluering av tilskuddsordningen vil bli vedtatt av Olje- og energidepartementet etter en vurdering av kvaliteten på øvrig styringsinformasjon, tilskuddsordningens risiko og vesentlighet samt kost nytte betraktninger. Olje- og energidepartementet skal ved utgangen av året orientere Riksrevisjonen dersom tilskuddsordningen er blitt evaluert.